	Urząd Statystyczny w Olsztynie	
	Informacja sygnałna	Olsztyn, 2014-05-30
Kontakt: e-mail SekretariatUSOlS@stat.gov.pl tel. (89) 524-36-66, fax (89) 524-36-67		Internet: www.stat.gov.pl/olsz

STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2013 R.

Maj 2014

Województwo warmińsko-mazurskie w końcu 2013 r. zamieszkiwało 1 446,9 tys. mieszkańców, co stanowiło 3,8% ludności kraju (12 lokata).

Liczba ludności w 2013 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3 782 osoby, tj. o 0,3%. Również w kraju liczba ludności w tym czasie zmniejszyła się (o 37,6 tys., tj. o 0,1%). Gęstość zaludnienia wynosiła 60 osób na 1 km² i była ponad dwukrotnie niższa niż średnia krajowa (123 osoby/km²). W miastach przeciętnie mieszkało 1 437 osób/km², a na wsi 25 osób/km².

Tabl. 1. Zmiany w liczbie ludności
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013		2010	2012	2013		2012	2013	
			ogółem	w tym miasta			ogółem	w tym miasta		ogółem	w tym miasta
			w liczbach bezwzględnych				w procentach				rok poprzedni=100
OGÓŁEM	1 453 782	1 450 697	1 446 915	857 353	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7	99,7
mężczyźni ..	712 260	710 502	708 478	409 370	49,0	49,0	49,0	47,7	99,9	99,7	99,6
kobiety	741 522	740 195	738 437	447 983	51,0	51,0	51,0	52,3	99,9	99,8	99,7
Z ogółem w wieku:											
przedprodukcyjnym ..	290 117	279 683	274 832	150 265	20,0	19,3	19,0	17,5	98,3	98,3	99,1
0– 2 lata	49 309	44 814	42 876	23 771	3,4	3,1	3,0	2,8	94,7	95,7	95,6
3– 6	59 826	64 597	64 973	36 408	4,1	4,5	4,5	4,2	103,7	100,6	101,2
7–12	89 935	86 949	86 730	46 501	6,2	6,0	6,0	5,4	98,7	99,7	100,3
13–15	52 321	47 981	46 258	24 344	3,6	3,3	3,2	2,8	95,7	96,4	96,7
16–17	38 726	35 342	33 995	19 241	2,7	2,4	2,3	2,2	96,5	96,2	99,8
produkcyjnym	950 669	942 867	935 744	554 009	65,4	65,0	64,7	64,6	99,5	99,2	98,6
mobilnym ^a ..	591 189	587 505	584 587	341 916	40,7	40,5	40,4	39,9	99,6	99,5	99,1
niemobilnym ^b	359 480	355 362	351 157	212 093	24,7	24,5	24,3	24,7	99,2	98,8	97,9
poprodukcyjnym	212 996	228 147	236 339	153 079	14,7	15,7	16,3	17,9	103,6	103,6	104,3
Z liczby ogółem:											
24 lata i mniej	446 059	426 981	417 340	227 310	30,7	29,4	28,8	26,5	97,9	97,7	97,6
60 lat i więcej .	290 117	271 778	281 229	181 294	20,0	18,7	19,4	21,1	103,8	103,5	104,1
Kobiety w wieku 15–49 lat	364 386	357 219	353 305	209 476	25,1	24,6	24,4	24,4	99,0	98,9	98,6

a Kobiety i mężczyźni w wieku 18–44 lata. b Kobiety w wieku 45–59 lat, mężczyźni w wieku 45–64 lata.

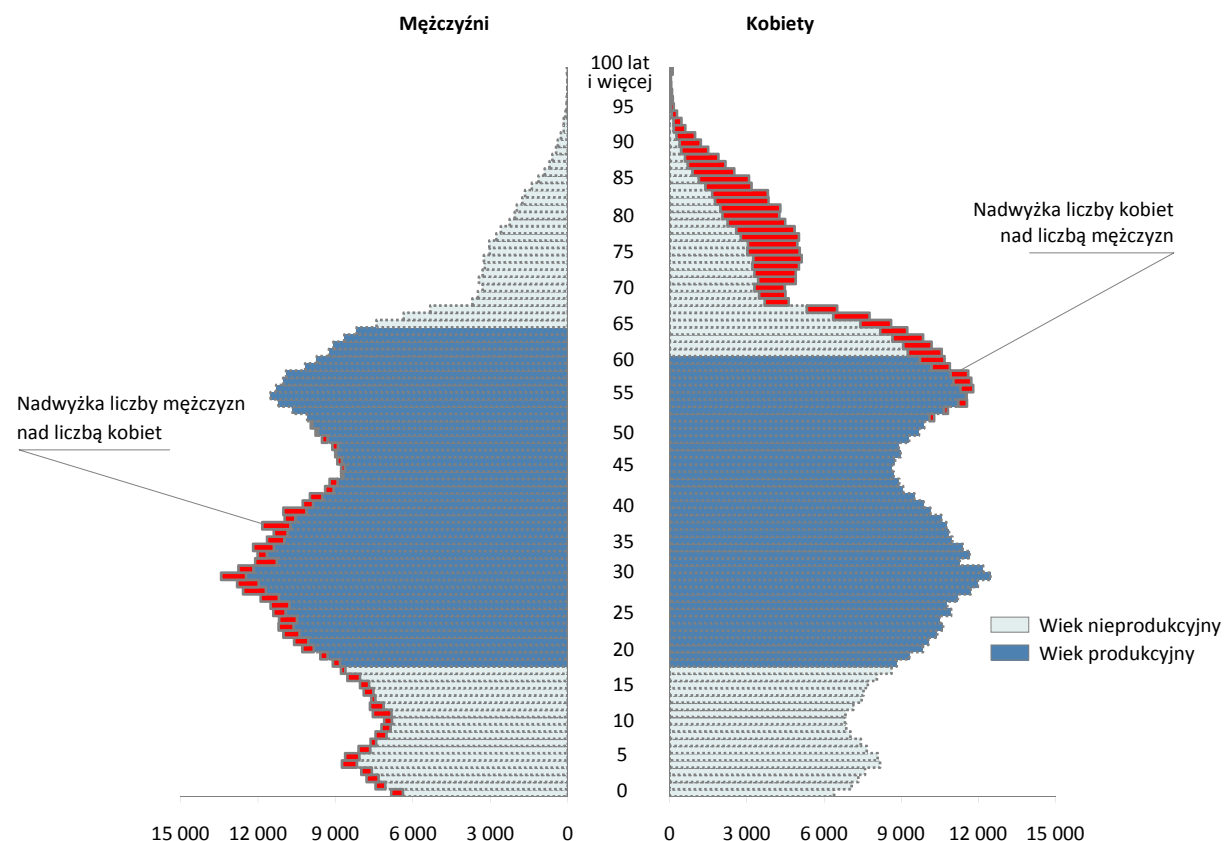
W regionie, podobnie jak w Polsce, zmniejszyła się liczba mieszkańców miast. Na koniec 2013 r. w miastach mieszkało 857,4 tys. osób (o 2 884 osoby mniej niż w 2012 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 589,6 tys. i była o 898 osób mniejsza niż rok wcześniej. Miasta skupiały 59,3% mieszkańców regionu (wskaźnik urbanizacji), a udział ludności wiejskiej stanowił 40,7% (wskaźnik ruralizacji). W kraju wskaźniki te wynosiły odpowiednio 60,4% i 39,6%.

W 2013 r. liczba kobiet była o 1,8 tys. osób niższa niż w rok wcześniej, nie zmienił się natomiast udział kobiet w ogólnej liczbie ludności i tak samo jak w 2012 r. wyniósł 51,0%. Populacja kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) zmniejszyła się o 1,1%. Coraz mniejsza liczba kobiet w wieku rozrodczym może mieć w przyszłości negatywny wpływ na liczbę urodzeń.

Przewagę liczebną kobiet odzwierciedla współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który wyniósł 104 (w kraju 107). W podziale na miasta i wieś był on mocno zróżnicowany. W miastach na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet, natomiast na wsi 97.

Ludność według płci i wieku w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

Proces starzenia się ludności w województwie pogłębił się, o czym świadczy rosnąca wartość mediany wieku. Mediana wieku (wiek środkowy) oznacza, że połowa ludności danego wieku jeszcze nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła. Na koniec 2013 r. wiek środkowy mieszkańca województwa wyniósł 38,0 lat i w porównaniu z 2010 r. wzrósł o 1,5 roku. Mężczyźni byli młodsi (36,5 lat), natomiast kobiety starsze (39,7 lat). Wiek środkowy w miastach wynosił 39,3 lata, a na wsi 36,2 lata. Oznacza to, że w miejscowościach wiejskich ludność była młodsza niż w miastach.

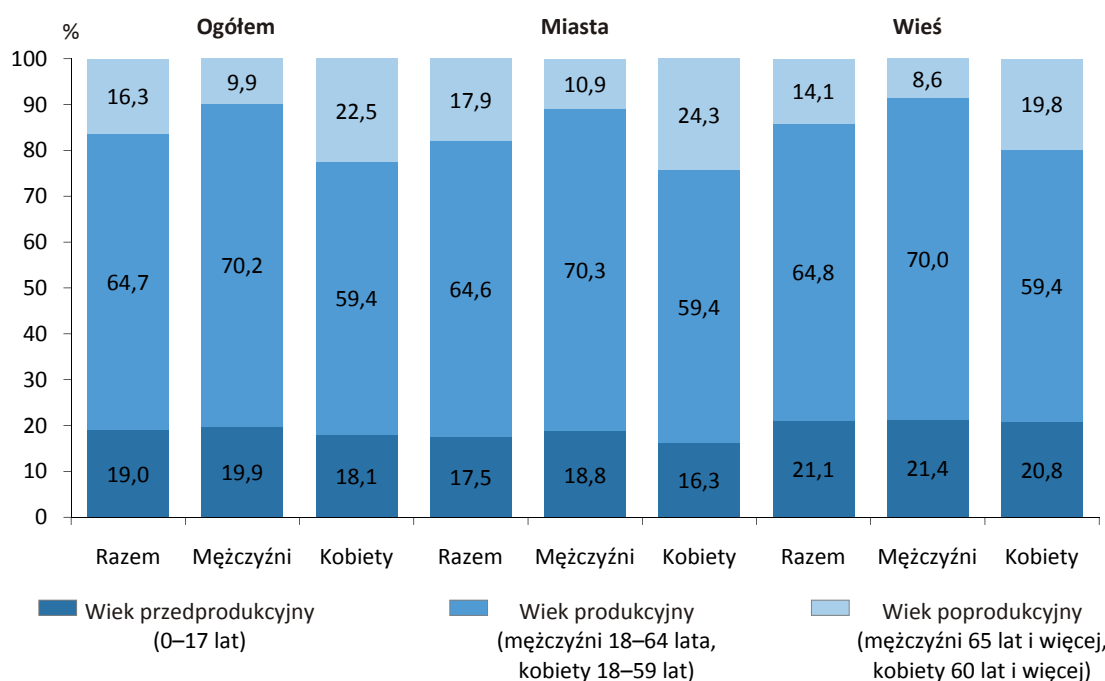
W 2013 r., w porównaniu do 2012 r., zmniejszyła się zarówno liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (o 1,7%), jak i produkcyjnym (o 0,8%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym do ludności ogółem w tym okresie zmniejszył się z 19,3% do 19,0%.

W dalszym ciągu zwiększała się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównaniu do 2012 r. o 3,6%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji województwa zwiększył się z 15,7% w 2012 r. do 16,3% w 2013 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2013 r.

w %

Stan w dniu 31 XII

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2013 r. w ogólnej liczbie mieszkańców regionu wynosił 64,7% i zmniejszył się o 0,3 p. proc. w stosunku do stanu sprzed roku. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym mobilnym w tym okresie zmniejszył się o 0,1 p. proc., a w wieku produkcyjnym niemobilnym o 0,2 p. proc.

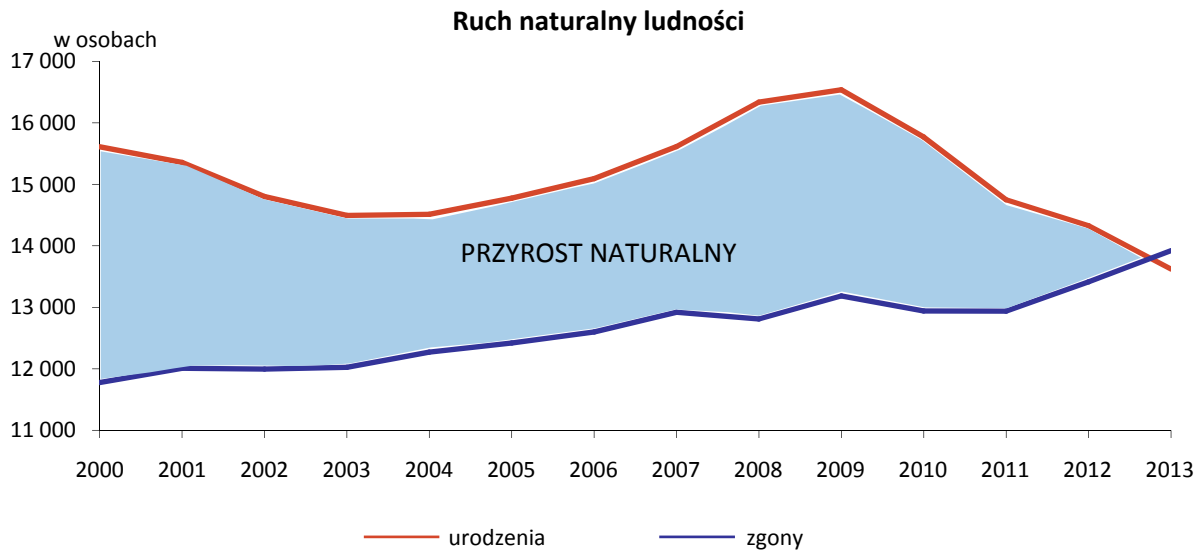
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku przedstawiała się odmiennie zarówno dla mężczyzn i kobiet, jak i dla mieszkańców miast i wsi. W wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym większy był udział mężczyzn (odpowiednio 19,9% i 70,2% mężczyźni, wobec 18,1% i 59,4% kobiety), a w wieku poprodukcyjnym ponad dwukrotnie większy kobiet (22,5% kobiety, 9,9% mężczyźni). Udział ludności w wieku 0-17 lat na wsi wynosił 21,1%, a w wieku 65 lat i więcej 14,1% wobec odpowiednio 17,5% i 17,9% w miastach.

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (współczynnik obciążenia demograficznego) wzrósł z 53,9 w 2012 r. do 54,6 w 2013 r. (w Polsce w 2013 r. wyniósł 57,6, a przed rokiem 56,6). Wskaźnik ten w regionie był różny w populacjach mężczyzn i kobiet (42,5 i 68,3) oraz wśród mieszkańców miast i wsi (54,8 i 54,4).

W województwie warmińsko-mazurskim rok 2013 był piątym z kolei, w którym zmniejszyła się liczba zawieranych małżeństw. W Urzędach Stanu Cywilnego zawarto 6 556 nowych związków małżeńskich, w tym 56,7% to małżeństwa zawarte w miastach.

W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 12,9%. Liczba małżeństw w miastach obniżyła się o 15,4%, a na wsi o 9,3%. Na każdy 1 000 ludności w 2013 r. przypadło 4,53 nowo zawartych małżeństw (w kraju 4,69), przy czym nieco więcej na wsi (4,82) niż w miastach (4,33).

W 2013 r. po raz pierwszy od momentu powstania województwa zanotowano ujemny przyrost naturalny, co oznaczało, że liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń o 299 osób. Wskaźnik przyrostu naturalnego na 1 000 ludności obniżył się z 0,63 w 2012 r. do -0,21 w 2013 r. (w Polsce z 0,04 do -0,46). W miastach kształtował się na poziomie -0,94, wobec 0,86 na obszarach wiejskich, gdzie jeszcze pozostał dodatni.

W 2013 r. zanotowano 13 624 urodzenia żywe, o 4,9% mniej niż rok wcześniej. Wśród noworodków 51,7% stanowili chłopcy. Współczynnik urodzeń żywych na 1 000 ludności w 2013 r. wynosił 9,41 (w kraju 9,60), wobec 9,87 w 2012 r., z tego w miastach 8,63, a na wsi 10,53.

W omawianym okresie liczba zgonów zwiększyła się o 3,8% i wyniosła 13 923. Częściej umierali mężczyźni – 54,3% zgonów ogółem. Obserwowana struktura zgonów według płci świadczy o nadumieralności mężczyzn. Współczynnik natężenia zgonów, przedstawiający liczbę zgonów na 1 000 mieszkańców w porównaniu do 2012 r. zwiększył się i wynosił odpowiednio 9,61 wobec 9,24. Wartość wskaźnika dla miast ukształtowała się na poziomie 9,57, natomiast dla wsi 9,68.

W 2013 r. w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 21 liczba zgonów niemowląt (dzieci do 1 roku życia). Umieralność niemowląt w województwie była nieco wyższa niż w kraju. Współczynnik zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych w regionie wyniósł 5,87, wobec 4,56 w Polsce.

Powyższe zmiany w liczbie urodzeń i zgonów spowodowały zmniejszenie wskaźnika dynamiki demograficznej do najniżej dotąd rejestrowanego poziomu. W 2013 r. na 1 zgon przypadało 0,979 urodzeń, natomiast przed rokiem 1,068, (na wsi 1,088, a w miastach 0,902). W kraju wskaźnik ten był niższy niż w regionie i wyniósł 0,954.

Ważnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu w regionie, są migracje. W 2013 r. w wyniku migracji liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 3 698 osób (z tego o 2 082 kobiety i 1 616 mężczyzn). Saldo migracji stałej w miastach i na wsi było ujemne i wyniosło odpowiednio -2 514 oraz -1 184 osoby. Na pobyt stały zameldowało się 17 080 osób (o 7,9% więcej niż

w 2012 r.), w tym 620 z zagranicy. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,6%) oraz osiedlający się w miastach (53,8%). Wymeldowało się natomiast 20 778 mieszkańców (o 12,8% więcej w porównaniu z ub. r.), w tym 1 611 za granicę. Z województwa częściej wyjeżdżały kobiety (53,3%) oraz osoby zamieszkałe w miastach (56,3%).

Należy zauważyć, że wśród osób zameldowanych i wymeldowanych zdecydowana większość, tj. 12 587 osób zmieniła miejsce zamieszkania w ramach województwa. Tym samym z innych województw przybyły do warmińsko-mazurskiego 3 873 osoby, a przesiedliło się 6 580 osób.

Rok 2013 był kolejnym rokiem, w którym zanotowano wzrost liczby wyjazdów mieszkańców na pobyt stały za granicę. Saldo migracji zagranicznej było ujemne i wyniosło -991 osób, tj. prawie 6-krotnie więcej niż w 2012 r.

W 2013 r. ogólne saldo migracji stałej (wewnętrznej i zagranicznej) w przeliczeniu na 1 000 ludności było ujemne i wyniosło -2,55 i -0,68, wobec -1,78 i -0,12 w 2012 r.

Tabl. 2. Ruch naturalny ludności w 2013 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony		Przyrost naturalny	Współczynnik dynamiki demograficznej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1 000 ludności						
Województwo	4,53	9,41	9,61	5,87	-0,21	0,979
Podregion elbląski	4,70	9,73	9,82	6,72	-0,10	0,990
Powiaty:						
braniewski	4,57	10,15	10,24	6,90	-0,09	0,991
działdowski	4,97	10,87	9,77	6,91	1,10	1,112
elbląski	3,96	10,52	9,56	14,66	0,96	1,100
iławski	4,96	9,97	8,77	7,54	1,20	1,137
nowomiejski	5,36	11,26	9,16	4,02	2,10	1,230
ostródzki	4,74	10,00	10,17	3,74	-0,18	0,983
m. Elbląg	4,47	7,62	10,55	5,32	-2,94	0,722
Podregion ełcki	4,49	9,29	9,19	9,99	0,10	1,011
Powiaty:						
ełcki	4,49	8,83	8,60	10,15	0,22	1,026
giżycki	4,68	8,62	9,45	14,08	-0,83	0,912
gołdapski	4,26	10,89	9,76	3,34	1,13	1,116
olecki	4,29	10,88	9,42	18,42	1,46	1,155
piski	4,35	8,86	9,47	5,85	-0,60	0,936
węgorzewski	4,90	9,54	9,07	4,42	0,46	1,051
Podregion olsztyński	4,40	9,19	9,63	3,15	-0,45	0,954
Powiaty:						
bartoszycki	4,31	8,43	11,46	3,93	-3,03	0,736
kętrzyński	4,44	8,70	11,53	3,50	-2,83	0,755
lidzbarski	4,72	8,67	11,26	2,70	-2,59	0,770
mrągowski	4,87	8,35	9,17	7,03	-0,82	0,910
nidzicki	4,32	9,40	10,54	-	-1,15	0,891
olsztyński	4,40	10,04	8,69	4,08	1,35	1,156
szczycieński	4,71	9,31	9,64	1,51	-0,32	0,966
m. Olsztyn	4,08	9,31	8,50	2,46	0,81	1,095

W 2013 r. w jedenastu powiatach regionu (przed rokiem w sześciu), wartość współczynnika dynamiki demograficznej była mniejsza od 1, co świadczy o tym, że liczba urodzeń nie dorównywała liczbie zgonów.

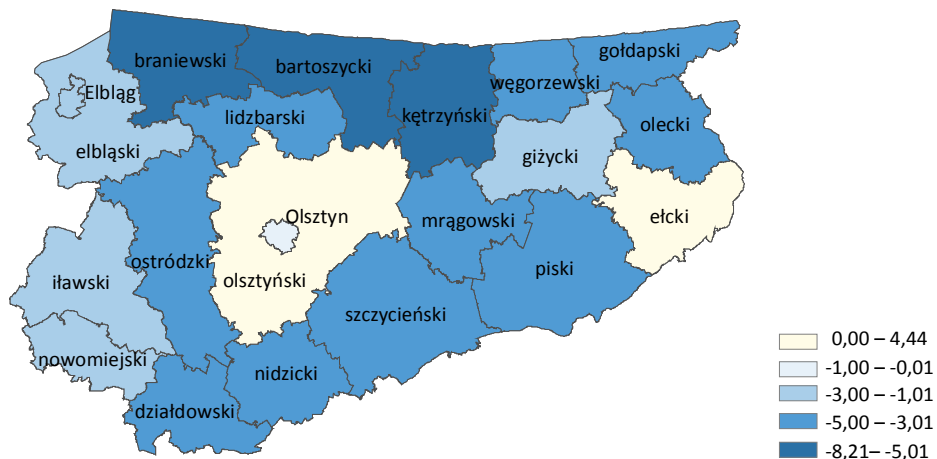
Najwyższy współczynnik przyrostu naturalnego był w powiecie nowomiejskim (2,10) i oleckim (1,46).

Przyrost naturalny na 1 000 ludności według powiatów w 2013 r.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w 2013 r., podobnie jak w poprzednim roku, przyjęło wartości dodatnie w dwóch powiatach, a ujemne w 19 powiatach.

Saldo migracji na 1 000 ludności według powiatów w 2013 r.

Najniższy wskaźnik w przeliczeniu na 1 000 ludności zanotowano w powiecie braniewskim (-8,21) i kętrzyńskim (-6,60), a najwyższy w powiecie olsztyńskim (4,44) i elckim (0,86).